

کوروش زارعی مطرح کرد:

مشکلات اقتصادی به تأثیر دینی ضربه زده است

معاصر سازی و وقایع عاشورا

سیهرغرب، گروه فرهنگی: مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری معتقد است به دلیل مشکلات اقتصادی که این روزها در کشور وجود دارد، هنرمندان کمتر تمایلی برای روی صحنه بردن نمایش‌های دینی پیدا می‌کنند.

کوروش زارعی در خصوص جایگاه نمایش‌های دینی و رویکردهای تازه‌ای که هنرمندان باید درباره این نوع آثار داشته باشند، گفت: این روزها نمایش‌های دینی، محدود به اجرا در مناسبت‌ها شده‌اند درحالی‌که ماهیت تئاتر چیزی جز مکارم‌الاخلاق نیست و هر موضوع و محتوایی که در آن مطرح می‌شود، برگرفته از آموزه‌های اخلاقی است و زمانی که به موضوعات مذهبی و دینی هم می‌پردازد محتوای آثار سرشار از ارزش‌های انسانی هستند؛ اما امسال می‌بینیم که اجرای نمایش‌های دینی بسیار کم‌رنگ شده‌است. وی درباره دلایل کم‌رنگ شدن اجرای نمایش‌های دینی، بیان کرد: شاید یکی از دلایلی که هنرمندان ما کمتر میل به اجرای چنین آثاری دارند مشکلات اقتصادی باشد، زیرا نمایش‌های دینی نسبت به دیگر آثار پر بازگتر و اصولاً پرهزینه‌تر هستند و اگر بخواهید گروهی ۲۵ الی ۴۰ نفره را آماده اجرای نمایشی بکنید، حتی اگر دستمزدهای زیادی هم به گروه و عوامل نپردازید کار بازم هزینه دارد چراکه ملزومات اجرای چنین نمایش‌هایی مثل لباس، آرایه، نور، آکسسوار و گرمی مستلزم هزینه است. پس این روزها کمتر گروه نمایشی پیدا می‌کنید که بتواند به سراغ سوه‌های مذهبی برود مگر اینکه از آن‌ها حمایت حداقلی بشود.

❶❶ به دلیل تمکن مالی اندک سیراغ کارهای

ایین نویسنده، بازیگر و کارگردان تئاتر با اشاره به مشکلات اقتصادی ارگان‌ها و نهادهای اظهار کرد: به‌عنوان نمونه خود ما در حوزه هنری چند نمایش عاشورایی را برای اجرا آماده کرده‌ایم، اما نمایش‌ها کم‌هزینه و کم بازیگر هستند زیرا توانایی تأمین هزینه‌های آثار تاریخی بزرگ و پربازیگر را نداریم؛ درحرحال وظیفه ماست که در این ایام برای مردم آثاری را در زمینه فرهنگ عاشورایی تولید کنیم، اما چون تمکن مالی ما کم است به سمت نمایش‌های کم‌هزینه رفته‌ایم.

این کارگردان تئاتر با اشاره به وضعیت نامساعد این روزهای تئاتر، گفت: در حال حاضر وضعیت تئاتر خوب

داستان‌های عاشورایی محمد سادات اخوی منتشر می‌شود

سیهرغرب، گروه فرهنگی: به‌نشر «گوشه ششم عاشقی» که شامل مجموعه داستان‌های عاشورایی به قلم سید محمد سادات اخوی است را برای نوجوانان به چاپ می‌رساند. حسین سعیدی با اشاره به ایام سوگواری سالار شهیدان و سرور آزادگان؛ امام حسین (ع) و یاران باوفایشان، اظهار کرد: «گوشه ششم عاشقی» عنوان مجموعه‌ای از داستان‌های عاشورایی را تشکیل می‌دهد که با تألیف سیدمحمد سادات اخوی از نویسندگان و شاعران مطرح کشور برای نوجوانان توسط انتشارات به‌نشر منتشر خواهد شد.

به گفته مدیرعامل به‌نشر «گوشه ششم عاشقی» به‌عنوان مجموعه‌ای از داستان‌های شهدای جوان قیام کربلا همچون حضرت قاسم (ع)، حضرت علی اکبر(ع) و... برای نوجوانان به چاپ خواهد رسید. سعیدی خاطرنشان کرد: این اثر ۲۱۱ صفحه‌ای در سه بخش روایت می‌شود که بخش نخست آن به‌صورت یک داستان که از ابتدا تا پایان آن به یک ماجرا مرتبط بوده و درباره شخصیت‌های شهید قیام عاشورا است.

وی متذکر شد: داستان‌های بخش دوم، دو بخشی هستند که در بخش نخست، داستانی درباره یکی از پیامبران خداست و بخش دوم شبیه همان اتفاق را در زندگی امام حسین (ع) و خاندانشان نشان می‌دهد و درنهایت داستان‌های بخش سوم به هم پیوسته هستند. سعیدی ادامه داد: بخش نخست با عنوان فصل شیرین «ستاره چینی» داستان‌هایی با عنوانی همچون آخرین ستاره، بازی آینه‌ها، «هر» به خاطر «تو» و غیره دارد، بخش

سیهرغرب، گروه فرهنگی: «امام حسین علیه‌السلام، عظیم‌ترین مبارز و مجاهد تاریخ اسلام است؛ چراکه ایشان در چنین میدانی ایستاد، نترسید و مجاهدت کرد.» این جمله حضرت آیت‌الله خامنه‌ای است در خصوص عنصر استقامت در قیام حسینی و بهانه‌ای است برای پرداختن به مسئله مقاومت و ایستادگی امام حسین علیه‌السلام در بیانات رهبر انقلاب اسلامی. بنابراین در گفت‌وگویی با حجت‌الاسلاموالمسلمین غلامحسین محرمی، عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و رئیس مؤسسه شیعه‌پژوهی، مسئله مقاومت در فرمایشات و سیریره رفتاری حضرت امام حسین (علیه‌السلام) را بررسی کرده‌است.

❶❶ اگر بخواهیم یک نگاه تحلیلی به حرکت سیدالشهدا علیه‌السلام داشته باشیم، می‌بینیم حضرت قبل از اینکه به کربلا برسند در چندین موقف فرمایش‌ها و سخنانی داشته‌اند. روح حاکم بر این بیانات امام علیه‌السلام چیست؟ و آیا این سخنان از موضع ضعف بیان‌شده یا عزتمندانه و از موضع مقاومت است؟

درمجموع سخنان امام حسین علیه‌السلام از مدینه تا کربلا عزتمندانه بوده، اصلاً ماجرای نهضت عاشورا یک روی سکه‌اش حماسه و عزت است. یکی از بزرگ‌ترین محتوای نهضت عاشورا حماسه است؛ چه در عمل امام حسین علیه‌السلام و اصحاب امام، چه در بیانات ایشان. کلاً حماسه است این نهضت؛ البته بعد از اثار گرانی هستند که یکبار دیگر یاد شهدای کربلا را در دنیای معاصر و جهان زنده کردند و می‌بینیم همان اتفاقاتی که در سال ۶۱ هجری رخ‌داده امروزه هم خیلی شنیع‌تر رخ می‌دهد. ما نیز تلاش کردیم حالا که قرار است نمایشی عاشورایی به صحنه ببریم پیوندی بین مسائل روز هم با آن برقرار کنیم. ما باید علاوه بر مرور و یادآوری تاریخ برای مردم به معاصرسازی آن‌هم فکر کرده و تلاش کنیم در آثارمان با زبان امروز مردم، حرف دلمان را به زبان بیاوریم. گفتنی است؛ نمایش آیینی- مذهبی «غریبه شام» به نویسندگی حسین فدایی حسین و کارگردانی کوروش زارعی هر شب ساعت ۱۸:۳۰ در تماشاخانه سنگلج به صحنه می‌رود.

حیاتگره زمانی که امام از مدینه به‌سوی مکه در ادامه زمانی که امام از مدینه به‌سوی مکه

حرکت می‌کنند، ابتدا از شاهراه می‌روند و از بیراهه نمی‌روند. این زیر از بیراهه می‌رود، اما امام از شاهراه می‌رود. مسلم بن عقیل به امام پیشنهاد می‌کند که امام هم از بیراهه برود، امام می‌فرمایند نه من از بیراهه نمی‌روم. سپس و در تمام طول راه نیز فرمایش‌های حضرت بیانگر عزت و مقاومت است. اصلاً یک سمت نهضت امام حسین علیه‌السلام هدفت عزت اسلام و نمایاندن این عزت بوده و حضرت اصلاً با عزت می‌توانسته به هدفت برسد.

البته این را هم عرض کنم که مقاومت و ایستادگی بر صراط مستقیم همواره مهم‌ترین سیره اهل‌بیت علیهم‌السلام بوده و مشکلاتی

هم اگر پیش‌آمده، به دلیل همین سیره و روش بوده‌است. امیرالمؤمنین از همان سقیفه تمام حرکتشان عزتمندانه است. حضرت به‌هیچ‌وجه جنازه پیامبر صلوات‌الله‌علیه‌وآله را رها نمی‌کند که دنبال بیعت برود. می‌فرماید من الان وظیفه‌ام این است که احترام پیامبر را نگه‌دارم، بر پیکر ایشان نماز بخوانم و کنارش باشم. امیرالمؤمنین از کنار پیامبر تکان نمی‌خورند. دیگر اهل‌بیت علیهم‌السلام هم همین‌طور بودند. شما حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها را ببینید، می‌روند مسجد برای قصه فدک و آن کسانی که این واقعه را گزارش کرده‌اند، سخنرانی می‌کنند و با چه عظمتی و عزتی هم رفتند ایشان. می‌گویند راه رفتن حضرت سلام‌الله‌علیها مثل راه رفتن پیامبر صلوات‌الله‌علیه بود. فرمایش‌ها و سخنان امام حسین علیه‌السلام از مدینه تا کربلا هم دقیقاً همین‌گونه است.

❶❶ آیا می‌توان گفت‌که روحیه عزتمندانه اهل‌بیت علیهم‌السلام اختصای به عاشورا ندارد و اساساً جزئی از فرهنگ ایشان و پیروانشان است؟

از مهم‌ترین خصایص اهل‌بیت علیهم‌السلام همین روحیه عزت است و این خصیصه را در هر جایی حفظ کرده‌اند؛ حتی در بین یاران، پیروان و نزدیکان ایشان. مثلاً زمانی که مسئله مرگ مسلم بن عقیل پیش می‌آید، می‌گوید آیا با مرگ ما را می‌ترسانید؟ ما از مرگ نمی‌ترسیم؛ یا مثلاً در خصوص جناب عباس بن عبدالمطلب، عمو پیامبر بعضی از کارگروان سقیفه آن زمان آمدند پیش او تا به هر طریقی نظرش را جلب کنند تا همراهی کند. گفت راه اگر حق ماست که همه‌اش را بدهید و اگر نه، ما طمع نداریم و آب پاکی را بر روی دستشان ریخت. امیرالمؤمنین علیه‌السلام نیز همین‌گونه بود و دیگر اهل‌بیت علیهم‌السلام نیز همین‌طور بودند. پس امام حسین علیه‌السلام نیز به قیمت جان عزیزشان در مقابل ذلت بیزد کوتاه نیامدند.

❶❶ یک تعبیری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای دارند که می‌فرمایند «کسی پایش نمی‌لرزد که اولاً در حد اعلی بصیرت داشته‌باشد و ثانیاً قدرت نفس داشته باشد» ضعف نفس نگیرد. این دو خصوصیت را امام حسین علیه‌السلام در کربلا نشان داد. این روحیه بطور در واقعه عاشورا تجلی کرده‌است؟

سیدالشهدا علیه‌السلام در اعلی درجه

فضیلت بودند. شما می‌دانید که امام افضل‌الناس است و به قول فرمایش حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای، در اعلی درجه بصیرت است؛ یعنی آن چیزی که باید دانسته بشود، اما آن را در اعلی درجه دانستن و آگاهی می‌داند. در مصالح و مفاسد هم همین‌طور است. امام به‌طور کامل به مصالح و مفاسد جامعه آگاهی دارد که چه چیزی مصلحت است و چه چیزی نیست و چگونه باید رفتار کند. این اعلی درجه بصیرت و آگاهی است. در صلح امام حسن مجتبی علیه‌السلام نیز همین ایستادگی وجود دارد. بله یک یه وجه از واقعه عاشورا عزت، مقاومت و ایستادگی در صراط مستقیم است.

❶❶ اسماً بعضی‌ها می‌گویند که رفتار امام حسن علیه‌السلام نماد سازش بود و رفتار سیدالشهدا نماد مقاومت. آیا این دوگانه مورد قبول است؟

به نظر من این‌طور نیست. اتفاقاً این ایستادگی و مقاومت امام حسن علیه‌السلام بود که به صلح انجامید. امام مجتبی علیه‌السلام

در صراط مستقیم مقاومت کرد و نخواست با معاویه مقابله به‌مثل کند. معاویه مگر چه می‌کرد؟ معاویه از زمان امیرالمؤمنین علیه‌السلام مردم را با پول و ریاست می‌فریفت، اما امام حسن علیه‌السلام از شیوه معاویه وارد نشد. حتی امام حسین علیه‌السلام نیز اگر در جای امام حسن علیه‌السلام بود، همین کار را می‌کرد که کرد.

❶❶ یعنی حدود ۱۰ سال از امامت امام حسین علیه‌السلام که در زمان خلافت معاویه بود، آیا امام سکوت کردند؟

بله دقیقاً. بارها از کوفه آمدند خدمت امام حسین علیه‌السلام و پیشنهاد دادند که قیام کن. حضرت فرمودند نه ما با معاویه صلح‌نامه داریم. درواقع این دستور خدا بود اما واقعاً معاویه هم شخصی نبود که امام حسین علیه‌السلام را بکشد. اگر امام قیام می‌کرد هم معاویه او را نمی‌کشت، بلکه ایشان را دستگیر می‌کرد و به مدینه می‌فرستاد، همچنان که می‌خواست این کار را با امام حسن علیه‌السلام بکند. معاویه می‌خواست امام حسن علیه‌السلام در مدینه بماند و ولی امام پیش‌دستی کردند و صلح‌نامه سفید امضای معاویه را پذیرفتند؛ یعنی امام مجتبی علیه‌السلام با این تدبیرشان به‌اصطلاح، آب ریخته را به جوی برگرداندند؛ چراکه می‌خواستند امام حسن (ع) را دستگیر کنند و به معاویه تحویل دهند، همه مقدماتش را چیده بودند تا او منت بگذارد و مثلاً امام را آزاد کنند. آن‌ها همه تدبیر و نقشه‌اش را چیده بودند، اما امام حسن علیه‌السلام همه را نقش بر آب کردند. امام حسین علیه‌السلام هم همین‌طور.

امام حسین علیه‌السلام اگر می‌دانست که در زمان معاویه شهید می‌شود، باز قیام می‌کرد، اما ایشان می‌دانست‌که چه چیز نمی‌شود. اتفاقاً معاویه در نامه‌ای به پسرین نکاتی را درباره چند نفر آورده‌است. درباره عبدالله بن عمر و عبدالرحمن ابی‌بکر می‌گوید که این‌ها خلیفه‌زاده‌اند، اما از این‌ها نترس، زیرا این قیام، جهاد و این حرف‌ها نیستند و رهایشان کن، اما عبدالله بن زبیر را هر

وقت پیدا کردی، بکشش و او بسیار خطرناک است. در خصوص امام حسین علیه‌السلام نیز گفته که مردم کوفه از حسین بن علی می‌خواهند که قیام کند، او بر ضد تو قیام می‌کند و می‌آید به کوفه، اما تو با او کاری نداشته باش و نکشش، زیرا می‌آید کوفه و آخر یکی در کوفه او را می‌کشد.

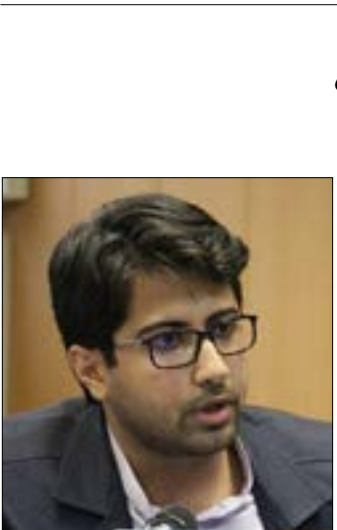
ببینید، معاویه می‌داند که بهای کشتن امام حسین علیه‌السلام چیست؛ بنابراین به‌هیچ‌وجه صلح امام مجتبی و حفظ آن از سوی امام حسن علیهم‌السلام در زمان معاویه از روی سازش نبود، بلکه یکی از علل عمده صلح حضرت، ایستادگی بر اصول بود. ایشان بر اصول ایستادگی کرد و صلح را پذیرفت. امام حسین علیه‌السلام نیز بر اصول ایستادگی می‌کند که منجر به شهادت ایشان در عاشورا می‌شود. البته حرکت امام حسن علیه‌السلام هم منجر به شهادت ایشان شد، اما امام حسین علیه‌السلام شهادت با سیف بود و با جنگ.

❶❶ شما به تنوع موضع‌گیری امام حسین علیه‌السلام از همان آغاز نهضت اشاره و تأکید کردید که باصلابت و از روی عزت و مقاومت بوده‌است، این روند چگونه ادامه یافت؟

اگر به بیانات و به رفتار امام نگاه کنید این کاملاً مشخص است. مثلاً حضرت در رجز روز جنگ می‌فرمایند: «الموت أولى من کربوب العار. والعار أولى من دخول النار» یعنی مرگ سزاوارتر و شایسته‌تر از این است که زیر بار ذلت تسلیم شوم و زیر تحمل تسلیم نشدن در مقابل خواسته‌های دشمن بهتر است از دخول در آتش جهنم و آتش قهر الهی. این یک تعبیر خاص است. در حال حاضر هم اگر جست‌وجو کنید، این عبارت فقط از امام حسین علیه‌السلام است؛ یا می‌فرماید «ألا إنَّ الدِّينَ بِنِ الدِّينِ» قدِّ زَكَرَ بَيْنَ اثْنَتَيْنِ بَيْنَ السِّلَّةِ وَ الدِّلَّةِ وَ هِئَاتَ مِمَّا الدِّلَّةُ» (۴) این ابن زیاد میان دو گزینه شمشیر و ذلت قرار داده اما دلت از ما دور است. حضرت این ذلت را برمی‌گزیند و شمشیر را به مرگ ترجیح می‌دهد.

فرمایش‌های عزتمندانه امام حسین علیه‌السلام در جریان واقعه کربلا تماماً حماسی است؛ به‌ویژه تمام اشعار و رجزهایی که در کربلا وجود دارد؛ چه از امام حسین علیه‌السلام و چه از دیگران که تماماً حاکی از شجاعت و استقامت آن‌ها در صراط مستقیم و در کنار امام حسین علیه‌السلام است. بعضی از این یاران حضرت می‌گویند که راضی هستیم هزار بار ما را بکشند و دوباره زنده شویم اما شما را تنها نمی‌گذاریم. اصحاب امام حسین علیه‌السلام اعلی بصیرت را دارند؛ این اعلی بصیرتی که رهبری هم اشاره کردند، در این‌ها موج می‌زند. درست است که تعدادشان کم بوده اما درجات بسیار بالایی دارند و این درجه به خاطر بصیرتشان است.

در طول مسیر هم که امام علیه‌السلام از مدینه درمی‌آیند و چند ماه در مکه هستند، در تمام این مراحل، موضع مواجهه مقاومت و در مقابل بنی‌امیه را دارند؛ یعنی به‌هیچ‌وجه با این‌ها کنار نمی‌آید.

استایل می‌گذرد.

■ **شخصیت‌های سیاسی و رسانه‌های رسمی در دام خبرهای جعلی**

نقش سلبریتی‌ها در مصرف و بازنشر خبر جعلی در جامعه بسیار مهم است؛ سلبریتی‌ها خواهان زیاد دیده شدن هستند. گاهی سلبریتی‌ها در دام تولیدکنندگان خبر جعلی می‌افتند و ضمن اظهارنظر، اقدام به بازنشر آن خبر جعلی در صفحه شخصی خودکرده و به‌واسطه توده‌ای از فالورهای عمدتاً ناخودآگاه که دارند آن را نشر می‌دهند. خود سلبریتی‌ها می‌توانند نقش کاتالیزور را بازی کنند و باعث فراگیر شدن خبر جعلی شوند و بسته به موضوع خبر جعلی و تعصب فالورهایشان نسبت به آن موضوع، سبب رخدادهای ناگوار شوند.

البته در دام خبرهای جعلی افتادن صرفاً مختص سلبریتی‌ها نیست چه‌بسا شخصیت‌های سیاسی و یا رسانه‌های رسمی نیز در دام این خبرها بی‌افتند و اظهارنظر آن‌ها منجر به فراگیر شدن خبر جعلی در جامعه شود؛ یعنی دقیقاً همان چیزی که تولیدکنندگان خبرهای جعلی به دنبال آن هستند. در همین قضیه دختر آبی، که خبری از بی‌افتادن او چهره‌های سیاسی و رسانه‌های رسمی به برجسته شدن موضوع کمک بیشتری کرد، پیش‌ازاین نیز در خبر جعلی مربوط به استعجازه آقای آملی لاریجانی از رهبر انقلاب برای عزیمت به نجف نیز این موضوع نمود پیدا کرد، یعنی گروهی از شخصیت‌های سیاسی و رسانه‌های رسمی چندین روز درگیر یک خبر جعلی شدند و کشور را با تلاطم سیاسی مواجه کردند.

تحلیل یک پژوهشگر اخبار جعلی بر ماجرای «دختر آبی»

سلبریتی‌ها منحرف‌کننده اخبار در دوران پساحقیقت

کسیوکار سلبریتی

چشم‌گیری افزایش‌یافته‌اند، مصرف اطلاعات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شده، یعنی برگ برنده در بازار عظیم اطلاعات با افراد و گروه‌هایی است که اطلاعاتشان توسط کاربران مصرف شود.

دغدغه سلبریتی دیده شدن است و این موضوع دلیل اصلی گیر افتادن وی در دام خبرهای جعلی است، متأسفانه در این وضعیت برخی از سلبریتی‌ها که وجودشان درگرو پیروی سایرین از آن‌هاست برای جلب‌توجه هرچه بیشتر مخاطبان اقدام به انتشار مطالب کذب، احساسی و فریبنده می‌کنند و فالورها با همان دنبال‌کنندگانشان را تحریک می‌کنند تا اقدام به توزیع هرچه بیشتر مطالب تولیدی‌شان کنند.

یکی از محمولاتی که ممکن است سلبریتی‌ها خواسته یا ناخواسته اقدام به تولید، مصرف و توزیع آن کنند یا به‌اصطلاح آگاهانه یا ناآگاهانه در دام آن گیر بی‌افتند، خبرهای جعلی است. به‌عنوان نمونه طلی چند روز گذشته ملاحظه کردید، خبری جعلی با این ادعا که یک دختر طرفدار تیم استقلال به خاطر محکومیت در دادگاه به دلیل حضور در ورزشگاه خودسوزی کرده، به‌واسطه دخالت برخی از سلبریتی‌ها در فضای رسانه‌ای کشور فراگیر شد، درحالی‌که اصل ماجرا چیز دیگری بود و خانواده متوفی نیز طی مصاحبه‌هایی آن خبرها را تکذیب و نسبت به سوءاستفاده از فوت دخترشان اظهار گلایه کردند.

■ **نقش سلبریتی‌ها در مصرف و بازنشر خبر جعلی بسیار مهم است**

خبر جعلی اطلاعات غلط و گمراه‌کننده‌ای است که در پوشش خبر واقعی و در راستای تأمین منافع‌ی خاص برای قرب شهروندان ساخته‌وپرداخته می‌شود. زمانی که خبر جعلی به هدفش می‌رسد که در جامعه دیده و به‌طور گسترده‌ای منتشر شود. به همین دلیل نقش سلبریتی در مصرف و بازنشر خبر جعلی در جامعه نقش مهمی است، چنانچه گفتیم اگر سلبریتی خود در دام تولیدکنندگان خبر جعلی بی‌افتد و ضمن اظهارنظر، اقدام به بازنشر آن در صفحه شخصی‌اش کند به‌واسطه توده‌ای از فالورهای عمدتاً ناخودآگاه که دارد، کاتالیزوری در فراگیر شدن خبر جعلی می‌شود